

Оксана Гнатів, к. ю. н.

Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

Юрій Юркевич, д. ю. н.

Львівський державний університет внутрішніх справ, Україна

ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСОВНОЇ ПРАКТИКИ У РІШЕННЯХ СУДУ КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ У ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВАХ

Oksana Hnativ, PhD in Law

Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine

Yurii Yurkevych, ScD in Law

Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

PROBLEMS OF LEGAL ENFORCEMENT PRACTICE IN THE DECISIONS OF THE COURT OF CASSATION IN ECONOMIC CASES

The Supreme Court has been called upon to ensure the uniform application of rules, both procedural and substantive, by courts of different specializations. However, the procedure and method of such provision were determined by the procedural codes of Ukraine. The purpose of this scientific article is to carry out the theoretical analysis of legal enforcement practice in decisions of the court of cassation in economic cases and to develop the own vision for solving these problems. On the basis of the analysis, the conclusion about the ambiguous practice of the Supreme Court, which may be due to the testing of new procedural powers, has been drawn. The Supreme Court shall correct mistakes made in the practice of applying substantive and procedural norms, take into account changes in society and the emergence of new social relations.

Keywords: the Supreme Court, the Grand Chamber of the Supreme Court, justice, legal conclusion, exclusive legal problem.

Реформування судової системи в Україні вплинуло на практику застосування законодавства України загалом і господарського, зокрема. Судом касаційної інстанції визначено Верховний Суд, у складі якого діють касаційні суди та палати. Не зважаючи на те, що відповідно до ч. 2 ст. 46 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року¹ на Пленум Верховного Суду покладається функція узагальнення судової практики та надання роз'яснень рекомендаційного характеру з питань застосування законодавства при вирішенні судових справ, основний обов'язок формування єдиної судової практики покладається на Верховний Суд.

Метою даної наукової статті є здійснення теоретичного аналізу правозастосовної практики у рішеннях суду касаційної інстанції в господарських справах та вироблення власного бачення стосовно вирішення вказаної проблематики.

Виклад основного матеріалу. Верховний Суд України покликаний забезпечити однакове застосування норм, як процесуального, так і матеріального права, судами різних спеціалізацій. Однак, порядок і спосіб такого забезпечення визначені процесуальними кодексами України. Господарський процесуальний кодекс України (далі – ГПК України) від 06 листопада 1991 року² містить низку статей, які спрямовані на реалізацію цих повноважень Верховного Суду.

¹ Закон про судоустрій і статус суддів ст. 46. 2016 (Верховна Рада України). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>> (2019, березень, 29).

² Господарський процесуальний кодекс параграф 3. Глава 2. Розділ IV. 1991 (Верховна Рада України). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>> (2019, березень, 29).

Так, порядок передання і вирішення господарської справи судом касаційної інстанції визначається параграфом 3 глави 2 розділу IV ГПК України. Зокрема, не зважаючи на те, що суд ухвалює судові рішення відповідно до закону, на підставі внутрішнього переконання, суд зобов'язаний враховувати висновки Верховного Суду, викладені у його постановках, при виборі і застосуванні норм права до спірних правовідносин (ч. 4 ст. 236 ГПК України).

Більш того, згідно із ч. 5 ст. 310 ГПК України висновки суду касаційної інстанції, у зв'язку із якими скасовані судові рішення, є обов'язковими для суду нижчих інстанцій під час нового розгляду справи. Постанова палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду має містити висновок, яка саме норма права повинна застосовуватися при вирішенні господарського спору (ч. 2 ст. 315 ГПК України). Вказівки, які надає Верховний Суд у своїй постанові, є обов'язковими для судів першої та апеляційної інстанції під час нового розгляду справи (ч. 1 ст. 316 ГПК України). Проте, згідно з ч. 5 ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» висновки Верховного Суду щодо застосування норм права, що містяться у відповідних постановках, є обов'язковими не лише для судів нижчих інстанцій, а й для усіх інших суб'єктів владних повноважень, які у своїй діяльності застосовують нормативно-правові акти, який знаходить своє відображення ця норма права.

Господарський процесуальний кодекс України містить вичерпний перелік підстав для перегляду судових рішень судом касаційної інстанції. При цьому, судом касаційної інстанції у господарському процесі може бути Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду, об'єднана палата або Велика Палата Верховного Суду. Підставою для відкриття касаційного провадження є неправильне застосування норм матеріального права та/або порушення норм процесуального права при ухваленні судового рішення у господарській справі, виняток становлять малозначні справи, судові рішення у яких за загальним правилом не переглядаються.

За загальним правилом, судом касаційної інстанції у господарському процесі вважається Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду. Він, власне, і вирішує питання передання справи на розгляд відповідної палати Верховного Суду. Уже у залежності від конкретних обставин справи, яка переглядається у касаційному порядку, вона може бути передана на розгляд об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду. Підставою для передання справи на розгляд об'єднаної палати є необхідність відступу від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, що міститься у раніше ухваленому рішенні Верховного Суду у складі колегії суддів з іншої палати або у складі іншої палати чи об'єднаної палати.

На відміну від передання справи на розгляд об'єднаної палати, ГПК України передбачає декілька підстав для передання господарських справ на розгляд Великої Палати Верховного Суду. До них, зокрема, належать:

- необхідність відступу від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, що міститься у раніше ухваленій Постанові Верховного Суду у складі колегії суддів (палати, об'єднаної палати) іншого касаційного суду або Великої Палати;
- наявність у справі виключної правової проблеми і таке передання необхідне для забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовної практики;
- оскарження учасником справи судового рішення у зв'язку із порушенням правил предметної або суб'єктної юрисдикції.

Дві перші з вказаних підстав є умовними, оскільки у Великій Палаті не виникає обов'язку прийняти господарську справу до свого розгляду. При цьому, ініціювати передання справи на розгляд Великої Палати може, як учасник господарського процесу, так і Касаційний господарський суд.

Остання підстава для передання господарської справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду вважається безумовною, тобто Велика Палата не може повернути господарську справу на розгляд у Касаційний господарський суд, не зважаючи на безпідставність такого передання.

Отож, Велика Палата Верховного Суду зобов'язана розглядати усі справи, рішення у яких скарги оскаржує з підстав порушення правил предметної або суб'єктної юрисдикції. Тому вона вирішує усі справи по суті, розглядаючи супутні питання. Предметом розгляду у більшості справ є питання правильного вибору способу захисту, а не питання юрисдикції. Поряд з визначенням юрисдикції Велика Палата Верховного Суду вказує на спори, які не підлягають розгляду у судовому порядку. Так, у своїй Постанові від 13 березня 2018 року у господарській справі № 914/881/17 Велика Палата Верховного Суду наголосила, що правова природа звіту про оцінку майна

унеможливилює здійснення судового розгляду щодо застосування до нього наслідків, пов'язаних зі скасуванням юридичних актів чи визнанням недійсними правочинів¹. Таким чином, позивач не може звертатися до суду з вимогою про визнання звіту оцінювача недійсним.

У господарській справі № 910/9010/17² Верховний Суд зазначив, що трудовий колектив не є юридичною особою, а отже, суб'єктом права, не має цивільної, відповідно, і процесуальної правосуб'єктності. Отож, професійна спілка не може бути представником трудового колективу у суді, а діє від власного імені в якості позивача.

Одним з яскравих прикладів визначення недопустимих способів захисту позивачем є Постанова Великої Палати Верховного Суду у господарській справі № 910/14144/17, у якій сформульовано правовий висновок про те, що вимоги про визнання відсутнім у кредитора права вимагати від боржника сплати боргу за кредитними договорами, які погашено поручителем, та про визнання права поручителя вимагати від боржника повернення грошових коштів, сплачених поручителем, не можуть бути самостійним предметом розгляду у господарському процесі, оскільки ці вимоги не призводять до поновлення порушених прав, не можуть самостійно розглядатися в окремій справі, а відповідні доводи підлягають розгляду лише під час вирішення спору про стягнення грошових коштів за такими договорами.

Потрібно звернути увагу на Постанову Верховного Суду від 27 листопада 2018 року у справі № 905/2260/17. Цінність цього судового рішення полягає у тому, що Верховний Суд дає визначення понять «захист права» та «спосіб захисту». Зокрема, захист права, на думку Великої Палати, полягає у державно-примусовій діяльності, що спрямована на відновлення порушеного права суб'єкта правовідносин та забезпечення виконання юридичного обов'язку зобов'язаною стороною. Спосіб захисту ж являє собою: концентрований вираз змісту (суті) міри державного примусу, за допомогою якого відбувається досягнення бажаного для особи, право чи інтерес якої порушені, правового результату; втілення мети, якої прагне досягнути суб'єкт захисту (позивач), вважаючи, що таким чином буде припинене порушення (чи оспорування) його прав, він компенсує витрати, що виникли у зв'язку з порушенням його прав, або в інший спосіб нівелює негативні наслідки порушення його прав³. Даючи загальну оцінку обраному позивачем способу захисту у цій справі, Велика Палата доходить логічного висновку, що способом захисту не може бути обов'язок особи вчинити певні дії, які є для неї правом.

Не зважаючи на те, що під час розгляду справ, які переглядаються у касаційному порядку з підстав порушення правил предметної та/або суб'єктної юрисдикції, Велика Палата вирішує інші важливі питання застосування норм матеріального і процесуального права, слід законодавчо закріпити положення, згідно з яким у разі визначення юрисдикції справи Великою Палатою Верховного Суду, аналогічні справи не можуть бути предметом розгляду цією Палатою, крім випадків, коли йдеться про відступ від наданого раніше правового висновку.

Розглянемо також інші труднощі, які виникають при перегляді господарських справ у суді касаційної інстанції. Відсутність законодавчо визначених критеріїв наявності виключної правової проблеми зумовлює складнощі при вирішенні Великою Палатою Верховного Суду питання про прийняття справи до свого розгляду. Найчастіше підставами для повернення справи Касаційному господарському суду в ухвалах Великої Палати Верховного Суду вказуються:

1) Касаційним господарським судом не викладено правову проблему, яку містить ця справа саме у правозастосуванні відповідних норм матеріального права, відсутнє обґрунтування того, чому саме передання цієї справи до ВП ВС необхідна для розвитку права та формування єдиної правозастосовної практики (зокрема, йдеться справи № 910/3896/17⁴, № 910/15504/17⁵);

¹ Постанова у справі № 914/881/17, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72819699>> (2019, квітень, 01).

² Постанова у справі № 910/9010/17, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74376380>> (2019, квітень, 01).

³ Постанова у справі № 905/2260/17, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78376916>> (2019, квітень, 01).

⁴ Ухвала у справі № 910/3896/17, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76128885>> (2019, квітень, 01).

⁵ Ухвала у справі № 910/15504/17, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76166662>> (2019, квітень, 01).

2) Касаційний господарський суд не обґрунтував наявності виключної правової проблеми з врахуванням кількісного та якісного показників, тобто правова проблема наявна не в одній конкретній справі, а у невизначеній кількості справ, які або вже існують або можуть виникнути з врахуванням правового питання, щодо якого постає проблема невизначеності; існують обставини, з яких вбачається, що відсутня стала судово практика у відповідних питаннях, поставлені правові питання не визначені на нормативному рівні, відсутні процесуальні механізми вирішення такого питання тощо; як вирішення цієї проблеми вплине на забезпечення сталого розвитку права та формування єдиної правозастосовної практики (наприклад, справа № 903/563/14¹);

3) справа не відповідає кількісному і якісному критеріям наявності у ній виключної правової проблеми. Про якісний критерій наявності виключної правової проблеми свідчать такі обставини: 1) касаційна скарга мотивована тим, що суди допустили істотні порушення норм процесуального права, які унеможливили розгляд справи з дотриманням вимог справедливого судового розгляду; 2) норми матеріального права були застосовані судами нижчих інстанцій так, що постає питання дотримання принципу пропорційності, тобто забезпечення належного балансу між інтересами сторін у справі (справа № 910/4014/16²).

Однак, сама Велика Палата Верховного Суду не завжди дотримується вказаних вище критеріїв. Яскравим прикладом є справа № 910/15504/17³, де Касаційний господарський суд обґрунтував наявність правової невизначеності, яка зумовлює різнобій у прийнятті судових рішень. При цьому, наводиться понад 20 справ з протилежними судовими рішеннями. Однак, Велика Палата Верховного Суду повернула справу, оскільки цих аргументів недостатньо і вони свідчать не про правову невизначеність, а про неоднакове застосування норм права.

Натомість, існує також інша практика Великої Палати Верховного Суду, коли вона приймає справу до розгляду з підстави наявності виключної правової проблеми, однак не вирішує її. Зокрема, Велика Палата прийняла до свого розгляду справу № 5028/16/2/2012⁴, підставою для передання якої була наявність виключної правової проблеми, що полягає у колізії норм, які містяться у ст. 115 Господарського процесуального кодексу України (де передбачено 10-денний строк для оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного або приватного виконавця, посадової особи органу державної виконавчої служби, який обчислюється у календарних днях) та ст. 74 Закону України «Про виконавче провадження» (яка передбачає обчислення цього строку у робочих днях). Велика Палата Верховного Суду вирішила справу по суті, однак не надала правового висновку, який би вирішив вказану виключну проблему.

Таким чином, Велика Палата Верховного Суду також не визначає чітко критеріїв наявності виключної правової проблеми, чим не усуває правову невизначеність та зумовлює неоднозначну практику вирішення цього питання самим Верховним Судом. Хоча, насамперед, Верховний Суд наділений повноваженнями, які дозволяють у відносно короткі строки реагувати на сучасні тенденції розвитку суспільних відносин, усувати прогалини та виправляти помилки практики застосування матеріальних та процесуальних норм. У цьому проявляється гнучкість правового механізму правозастосування.

При вирішенні питань відступу від правового висновку Велика Палата більш послідовна. Вона чітко вказує на допущені Касаційним господарським судом упущення при обґрунтуванні необхідності відступу від правового висновку: відсутність подібності правовідносин (справи № 910/9072/17⁵, № 914/3217/16⁶, № 922/1353/16¹); зміна законодавства, щодо якого було дано

¹ Ухвала у справі № 903/563/14, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76207290>> (2019, квітень, 01).

² Ухвала у справі № 910/4014/16, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/76615046>> (2019, квітень, 01).

³ Ухвала у справі № 910/15504/17, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76166662>> (2019, квітень, 01).

⁴ Постанова у справі № 5028/16/2/2012, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/77607634>> (2019, квітень, 01).

⁵ Постанова у справі № 910/9072/17, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75265948>> (2019, квітень, 01).

⁶ Постанова у справі № 914/3217/16, 2018 (Верховний Суд України). Єдиний державний реєстр судових рішень. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78112035>> (2019, квітень, 01).

правовий висновок Верховного Суду України (справа № 916/2081/17²); відсутність правових підстав для передання справи на розгляд ВП ВС (справа № 911/4061/16³).

Позитивними і необхідним для забезпечення доступу до правосуддя є правовий висновок, який міститься у низці Постанов Великої Палати Верховного Суду (справи № 923/466/17⁴, № 916/1979/13⁵) і полягає у наступному: особа, законний інтерес або право якої порушено, може скористатися способом захисту, який прямо передбачено нормою матеріального права; на таку особу (позивача) не можна покладати обов'язок об'єднання вимог про визнання протиправним і скасування рішення органу місцевого самоврядування та вимог про скасування правовстановлюючих документів на земельну ділянку, укладених (виданих) на підставі такого рішення.

Крім цього, випадки, коли Велика Палата Верховного Суду відступає від правового висновку шляхом його уточнення (справа № 906/493/16⁶). Однак, недоліком є те, що вона не викладає правовий висновок у новій редакції, а лише вказує на свої доповнення.

Потрібно також зазначити, що у справі № 911/4061/16⁷ Велика Палата визначила критерії відступу від її правового висновку. Зокрема, вона вказала, що для відступу від висловлених раніше правових позицій Велика Палата Верховного Суду повинна мати ґрунтовні підстави: її попередні рішення мають бути помилковими чи застосований у цих рішеннях підхід має очевидно застаріти внаслідок розвитку у певній сфері суспільних відносин або їх правового регулювання; неоднозначність чи суперечливість висновку Великої Палати Верховного Суду, його непослідовність чи неможливість реалізації у застосуванні.

Висновок. Вищенаведене дозволяє зробити висновок про неоднозначну правозастосовну практику Верховного Суду, яка, можливо, зумовлена апробацією нових процесуальних повноважень. Верховний Суд може виправити допущені помилки у практиці застосування матеріальних та процесуальних норм, врахувати зміни у суспільстві, появу нових суспільних відносин.

References:

1. *Zakon pro sudoustrij i status suddiv 2016* [Law on the Judiciary and the Status of Judges, 2016] (Verchovna Rada Ukraine) [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Oficijnyj sajт Verchovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>> (2019, March, 29). [in Ukrainian].
2. *Hospodarskyj procesualnyj kodeks 1991* [Economic Procedural Code, 1991] (Verchovna Rada Ukraine) [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Oficijnyj sajт Verchovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>> (2019, March, 29). [in Ukrainian].
3. *Postanova u spravi № 914/881/17, 2018* [The ruling in the case № 914/881/17, 2018] (Verchovnyj Sud Ukraine) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynyj derzhavnyj reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72819699>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
4. *Postanova u spravi № 910/9010/17, 2018* [The ruling in the case № 910/9010/17, 2018] (Verchovnyj Sud Ukraine) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynyj derzhavnyj reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74376380>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
5. *Postanova u spravi № 905/2260/17, 2018* [The ruling in the case № 905/2260/17, 2018] (Verchovnyj Sud Ukraine) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynyj derzhavnyj reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78376916>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].

¹ *Ухвала у справі № 922/1353/16, 2018* (Верховний Суд України). *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/72525461>> (2019, квітень, 01).

² *Ухвала у справі № 916/2081/17, 2018* (Верховний Суд України). *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74809414>> (2019, квітень, 01).

³ *Ухвала у справі № 911/4061/16, 2018* (Верховний Суд України). *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76441984>> (2019, квітень, 01).

⁴ *Постанова у справі № 923/466/17, 2018* (Верховний Суд України). *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506122>> (2019, квітень, 01).

⁵ *Постанова у справі № 916/1979/13, 2018* (Верховний Суд України). *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/77521253>> (2019, квітень, 01).

⁶ *Постанова у справі № 906/493/16, 2018* (Верховний Суд України). *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78977571>> (2019, квітень, 01).

⁷ *Ухвала у справі № 911/4061/16, 2018* (Верховний Суд України). *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76441984>> (2019, квітень, 01).

6. *Uchvala u spravi № 910/3896/17, 2018* [The decision in the case № 910/3896/17, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76128885>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
7. *Uchvala u spravi № 910/15504/17, 2018* [The decision in the case № 910/15504/17, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76166662>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
8. *Uchvala u spravi № 903/563/14, 2018* [The decision in the case № 903/563/14, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76207290>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
9. *Uchvala u spravi № 910/4014/16, 2018* [The decision in the case № 910/4014/16, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/76615046>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
10. *Postanova u spravi № 5028/16/2/2012, 2018* [The decision in the case № 5028/16/2/2012, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/77607634>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
11. *Postanova u spravi № 910/9072/17, 2018* [The decision in the case № 910/9072/17, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen's* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75265948>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
12. *Postanova u spravi № 914/3217/16, 2018* [The decision in the case № 914/3217/16, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78112035>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
13. *Uchvala u spravi № 922/1353/16, 2018* [The decision in the case № 922/1353/16, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/72525461>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
14. *Uchvala u spravi № 916/2081/17, 2018* [The decision in the case № 916/2081/17, 2018]. (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen's* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74809414>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
15. *Uchvala u spravi № 911/4061/16, 2018* [The decision in the case № 911/4061/16, 2018]. (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen's* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76441984>> (2019, kviten', 01). [in Ukrainian].
16. *Postanova u spravi № 923/466/17, 2018* [The decision in the case № 923/466/17, 2018]. (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen's* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74506122>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
17. *Postanova u spravi № 916/1979/13, 2018* [The decision in the case № 916/1979/13, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/77521253>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].
18. *Postanova u spravi № 906/493/16, 2018* [The decision in the case № 906/493/16, 2018] (Verhovnyj Sud Ukrainy) [Supreme Court of Ukraine]. *Yedynny derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [The Unified State Register of Court Decisions]. <<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78977571>> (2019, April, 01). [in Ukrainian].